

werknemer ligt. En wat nu als een werknemer een burn-out krijgt vanwege de stress die de werkvloer met zich meebrengt? De werkstress komt dan bovenop de stress van de werkvloer die nu meer op een verkeersplein lijkt en van collega's die misschien te dichtbij komen. Helpt dit een werkneemster zoals in deze zaak dan wel? Maar vooropgesteld wordt natuurlijk dat te hopen is dat werkgever en

werknemers er op andere werkvloeren gewoon samen en met een flexibele houding uit gaan komen in de komende periode. Dan zijn dit soort rechtszaken niet meer nodig.

Mr. M. (Marco) Rijdsdijk

Rechtbank Gelderland, 16 juni 2020, zaaknummer 8545345

Btw en subsidies

BTW - Btw-ondernemers die actief zijn in bijvoorbeeld de sociale, culturele, sport- of onderwijssector ontvangen vaak subsidies van de overheid om hun activiteiten te financieren. In de praktijk bestaat er veel onduidelijkheid over het al dan niet met btw belast zijn van zulke subsidies. Het is van belang dat btw-ondernemers zich vergewissen van de wijze waarop dit beoordeeld wordt. Zo kunnen eventuele naheffingsaanslagen worden voorkomen.

Om de vraag te beantwoorden of een subsidie met btw belast is, moet worden vastgesteld of deze kan worden aangemerkt als vergoeding voor een verrichte prestatie. Indien dit het geval is, zal de subsidie worden aangemerkt als een btw-belaste vergoeding, tenzij de verrichte prestatie is vrijgesteld. De volgende aspecten dienen in acht te worden genomen: *a)* is er sprake van individueel verbruik bij de subsidieverstrekker, *b)* is de subsidieverstrekker rechtstreeks gebaat bij de verstrekking aan de btw-ondernemer, *c)* is er sprake van verbruik bij identificeerbare personen, en *d)* verricht de btw-ondernemer een prestatie aan de subsidieverstrekker?

Verbruiksbelasting

De btw is een algemene verbruiksbelasting en een prestatie kan alleen met btw belast zijn, indien er sprake is van een verbruiker van de prestatie. Het voorgaande volgt uit een tweetal uitspraken van het Hof van Justitie.

Jürgen Mohr is als veehouder geen btw verschuldigd over de verstrekte subsidie van de overheid, vanwege de vrijwillige beëindiging van zijn bedrijf. Er is geen identificeerbaar persoon (verbruiker) aan te merken voor de 'dienst' die de veehouder verricht door middel van het beëindigen van zijn bedrijf.

Bij de andere zaak, over Landbodem-Agrardienste GmbH & Co, gaat het om een landbouwer. Deze is geen btw verschuldigd over de verstrekte subsidie van de overheid, vanwege

de vermindering van de aardappelproductie van de landbouwer. Er is geen identificeerbaar persoon (verbruiker) aan te merken voor de 'beëindigingsdienst' die de landbouwer levert door zijn aardappelproductie te verminderen.

Budgetsubsidiering

Bij budgetsubsidiering richt een subsidieverstrekker zich op prestaties die gesubsidieerde instellingen verrichten. De overheid wil met zo'n subsidie bijvoorbeeld bewerkstelligen dat de bibliotheek in een gemeente op gewenste tijden open is en dat er bepaalde boeken worden ingekocht. In zo'n geval is er geen btw verschuldigd over de subsidie, aangezien de subsidieverstrekker geen rechtstreeks eigenbelang heeft bij de diensten die de bibliotheek levert; in beginsel hebben alleen burgers hier baat bij. De subsidie is gericht op het algemeen nut en maatschappelijk belang.

Prijssubsidiëring

Een prijssubsidiëring is een subsidie die een btw-ondernemer ontvangt per verkocht product of per verrichte prestatie. Een voorbeeld is schoolmelksubsidie, waardoor melk op scholen goedkoper wordt. Indien de afnemers van het goed een prijsvoordeel behalen doordat de subsidieverstrekker dit heeft bewerkstelligd, dan is de subsidie met btw belast.

Rechtszaken

Als instanties subsidies verstrekt krijgen, is vaak moeilijk te achterhalen waarvoor deze precies gebruikt worden. Wordt de subsidie gebruikt om een algemeen nut en maatschappelijk belang dienen, waar velen van kunnen genieten? Of wordt de subsidieverstrekker individueel bediend met de verstrekte subsidie? Het is duidelijk dat dit veel onduidelijk met zich meebrengt. Hierdoor doen zich regelmatig rechtszaken voor inzake de btw-heffing bij subsidies. Hierna zal ik een tweetal belangrijke rechts-

zaken kort toelichten.

- Een gemeente verstrekt een btw-ondernemer subsidie voor de aanleg van een parkeerdak op een winkelcentrum. Volgens het Hof Den Haag heeft de gemeente individueel baat bij dit parkeerdak, aangezien zij tegen vergoeding beschikking kreeg over een algemeen toegankelijk parkeerdak.
- Een gemeente sluit een overeenkomst met een bv die als doel heeft om de gemeentelijke sportvoorzieningen en zwembaden te exploiteren. De Hoge Raad is van mening dat de subsidie belast is met btw, aangezien de bv op grond van de overeenkomst een duidelijke dienst verricht aan de gemeente en de subsidie in verband staat met deze dienst.

Subsidie en onderzoek

Een gemeente die een subsidie verstrekt aan een btw-ondernemer voor het verrichten van onderzoek en die de resultaten daarvan gebruikt voor haar beleid, berekent btw over deze subsidie. Aangezien de gemeente de resultaten gebruikt voor eigen doeleinden is er sprake van een identificeerbare verbruiker. De onderzoeker moet in zo'n geval btw aan de gemeente in rekening brengen. In wezen is er in deze situatie geen sprake van subsidieverstreking, maar van het betalen voor dienstverlening.

Subsidie en bedrijfsbeëindiging

Een subsidie of uitkering die wordt verstrekt wegens bedrijfsbeëindiging of inkrimping van bedrijfsactiviteiten, is belast met btw indien deze door een identificeerbare verbruiker of groep verbruikers wordt gebruikt. Er is geen sprake van een belaste prestatie voor de btw als er geen identificeerbare verbruiker is aan te wijzen. Worden er afspraken gemaakt alvorens er een inkrimping of beëindiging wordt bewerkstelligd, dan zal dit worden aangemerkt als een belaste prestatie voor de btw, aangezien er een identificeerbare verbruiker van de subsidie aangewezen kan worden.

Subsidie of vergoeding in natura

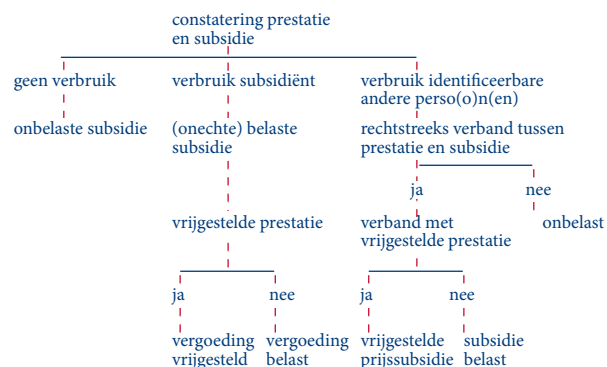
Btw-ondernemers stellen in sommige gevallen gratis goederen ter beschikking aan sportbeoefenaars of bekendheden die deze goederen vervolgens promoten middels een reclamekanaal of representatie van het logo op kleding. In dit geval is er sprake van twee diensten. De btw-ondernemer die het goed ter beschikking stelt, verricht een levering en de sportbeoefenaar of bekendheid verricht een dienst, in de vorm van reclame, aan de btw-ondernemer. Een dergelijke situatie doet zich voor bij een zeiler en een btw-ondernemer die reclame willen maken voor de zeil-

uitrusting die de btw-ondernemer levert. De vergoeding voor de levering wordt volgens de rechter gevormd door de waarde van het maken van reclame door de sportbeoefenaar. Deze waarde wordt gesteld op de inkoopprijs van de zeiluitrusting en hierover moet de ondernemer btw betalen. Daarnaast verricht de zeiler een dienst, namelijk het maken van reclame. Als de zeiler btw-ondernemer is, moet hij btw betalen over de vergoeding voor de reclamedienst; deze vergoeding bestaat uit de waarde van de zeiluitrusting.

In een andere uitspraak wordt besloten dat gratis wielen die een btw-ondernemer ter beschikking stelt aan profwielrenners niet belast zijn met btw. De wielrenners zijn enkel verplicht tot het testen van de wielen en het delen van testresultaten. De wielrenners zijn niet verplicht om reclame te maken voor de wielen die de ondernemer levert.

Schema btw en subsidie

Figuur 1 dient als hulpmiddel om te bepalen of een subsidie belast is.



Tot besluit

Btw-ondernemers moeten zich realiseren dat er geen harde eisen en/of voorwaarden zijn gesteld aan de belastbaarheid van subsidies. Dit artikel is bedoeld als houvast, door belangrijke aspecten te noemen die ervoor zorgen dat een subsidie hoogstwaarschijnlijk onbelast blijft. Dit onderwerp blijft discutabel en de Belastingdienst kan het niet eens zijn met redeneringen van partijen. Over het algemeen is het antwoord op de vraag of een subsidie belast is of niet gelegen in een grijs gebied. Het is vaak moeilijk te bepalen of een subsidieverstrekker een subsidie verstrekt uit eigenbelang of om een algemeen belang te dienen.

Mr. C. W. (Carola) van Vilsteren

Hof van Justitie van de Europese Unie, C-215/94 en C-384/95
 Gerechtshof 's-Gravenhage, 3 september 1997, 95/2491
 Hoge Raad, 20 februari 2009, 41/209